

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Nikki May
WAHALA

Copyright © T-Unit Books Ltd, 2022

Translation Copyright © 2022 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-04305-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

NIKI MEJ

žena zvana

NEVOLJA

Prevela Jovana Palavestra

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2022.

Za Pitera. Pola ovoga je tvoje. Ovo je naše.

Sekira zaboravlja, ali drvo pamti.

Afrička poslovica

Posledice

Jesam li dovoljno jaka?

Žena sedi sklupčana u uglu svoje spavaće sobe. Haljina joj je upropašćena – nedostaje joj dugme, pojas joj je iscepan. Jedan šav se raspao, ogolivši joj rame.

Steže skulpturu obema rukama. U pitanju je glava, nešto malo manja od prave. Zuri u njene oči koje ne trepću, terajući je snagom misli da oživi. Želi da joj kaže da nije ona kriva. Da nikako nije mogla da postupi drugačije. Da je ona žrtva.

Ali figura je od mesinga. Ne može da govori.

Drhtavim rukama nežno je polaže na tepih. A onda, držeći pode-
ljene polovine svoje haljine na preklop, ustaje.

Jesam li dovoljno jaka?

Zna odgovor. Pravda mora biti zadovoljena.

Uzima telefon.

„Pomozite mi. Molim vas...“

Četiri meseca ranije

RONKE

Kuglice od jama i *egusi* supa ili *eba* i supa od bamije? Ne, morala bi da uzme gnječeni jam krompir. Ali možda uz *efo riro*. Ronke je u glavi prolazila kroz jelovnik dok je hodala uzbrdo do *Buke*. Zнала ga je napamet, ali zbog toga joj izbor nije bio nimalo lakši. Kao po običaju, želela je sve.

Kao po običaju, kasnila je. Svejedno je zastala kod bankomata i podigla sto funti. Devojke su je zadirkivale, govorele su joj da je reč o urbanoj legendi, ali, otkad je Ronke čula za priču kako je neko prijateljici Simine rođake klonirao karticu u *Buki*, plaćala je gotovinom.

Ronke se čitave nedelje radovala *neidža** ručku. I to ne samo zbog hrane. Prvi put u sto godina, kada je Simi bude pitala: „Nego, šta ima novo?“, odgovor neće biti: „Ništa“.

Prošla je užurbano pored *Sejnsberija*, turske prodavnice i tajlandskog salona za nokte. Nigerijska zastava ispred *Buke* delovala je pomalo otrcano, iskrzana na ivicama. Zelena boja i dalje je bila jarka, ali bela je bila prljavobež. Ronke je proučavala svoj odraz u sjajnim staklenim vratima, povukla se za kosu kako bi rastresla kovrdže na nekim mestima, a negde ih zagladila da bi ih spustila. Bolje od toga ne može. Najmanje jednom dnevno neko bi joj rekao: „Eh, da je meni kovrdžava kosa“, ali

---

* Sleng izraz za pridev *nigerijski*. (Prim. prev.)

Ronke je znala da nisu u pravu jer, kad imaš kovrdže, biješ bitku da ne izgledaju neuredno, zamršeno i haotično. Otvorila je vrata i iz predgrađa Londona zakoračila u centar Lagos.

Prvo ju je dočekao miris. Dim od zagorelog palminog ulja, pržene paprike i bajatog bakalara. Zatim buka: Fela Kuti* treštao je sa zvučnika, boreći se za prevlast protiv trojice muškaraca koji su se nadvikivali za stolom u ćošku. A zbog toga što su se suštinski nalazili u Nigeriji, pričali su glasnije, akcenat im je bio izraženiji, a gestikulacija jača.

Konobar je namršteno podigao pogled. Kad se Ronke okrenula da zatvori vrata, znala je da će mu se pogled zadržati na njenom dupetu. Osećala se kao kod kuće.

Zapazila je Simi zadubljenu u razgovor sa jednom prelepom ženom i osetila trnce nervoze. „Samo nas dve“, bila joj je rekla Simi. Nepoznata žena imala je duge izvajane noge i sjajnu smeđu kožu, podsećala je skoro na skulpturu. Nešto u vezi s njenim profilom bilo joj je poznato, i Ronke je na tren pomislila da je sigurno poznaje. Trepnula je i taj osećaj je nestao. Nije poznavala nikoga ko za ručkom nosi haljinu u kojoj ti sise vire sa strane, niti nekog sa tako kičastom plavom perikom.

Ronke je pokušavala da suspregne iznerviranost dok je uvijala između stolova do njih. Muškarci su prestali sa razgovorom i okrenuli se da je posmatraju, i tada je shvatila da uvlači stomak.

Simi je ustala i iscerila joj se. Bilo je lako voleti Simi. Kada bi je pogledala, imala je osećaj da je jedina osoba na svetu koju Simi želi da vidi. Tako joj se iscerila i prvi put kad su se srele, pre sedamnaest godina, na nedelji brucoša u Bristolu. Zubi, jamice, zračak sunca, radost.

„Ronks! Ovo je Izobel – ima da te oduševi.“ Simi je raširila ruke u znak dobrodošlice.

Ne bih se kladila, pomislila je Ronke. Prepustila se Siminom zagrljaju i nalepila osmeh na lice pre nego što će se okrenuti da se pozdravi sa uljezom. Doduše, tri osobe znači tri predjela. Ovoj Izobel bi bolje bilo da voli da deli hranu.

---

* Poznati nigerijski multiinstrumentalista, politički aktivista i zagovornik Panafričkog pokreta. (Prim. prev.)

Žena zvana nevolja

Simi joj se sipala čašu šampanjca dok je Ronke skidala šal. „Šampanjac?“, upita je Ronke. „U *Buki* uvek naručujemo roze.“ A flaša ne košta četrdeset funti. To nije dodala.

Simi je pomerila koleno kako bi je dodirnula ispod stola. „Izo je alergična na jeftino vino“, reče. „A i slavimo.“

„Da nazdravimo mom razvodu“, rekla je Izobel i podigla čašu uvis. „I prijateljima. Starim i novim.“

Ronke je pomislila kako je razvod čudan povod za proslavu, ali se nasmešila i kucnula čašom. Konobar im je bacio tri ogromna jelovnika na sto. Stranice i stranice laminiranog papira ugnežđenog u korice od imitacije kože. Ronke je obožavala taj staromodni i predugački jelovnik, primetno odsustvo reči poput *sezonski*, *lokalni* i *održivi*, loš pravopis i greške u kucanju. Milovala je jelovnik dok ju je prožimao nalet nostalgije, odjeci dugačkih porodičnih ručkova u klubu *Apapa*.

„Ša ćete?“, upitao je konobar, zverajući ka njima odozgo.

„Još jednu flašu ovoga“, pokazala je Izobel na praznu flašu šampanjca. Konobar se još više namrštio.

„Hvala vam!“, rekla mu je Ronke u leđa dok je odlazio. Imala je naviku da bude preterano fina prema konobarima. Čak i nepristojnim.

„Izobel je sramno bogata“, reče Simi. „Ali voli da se razbacuje novcem, pa joj opraštam.“

Ronke se uprkos sebi nasmejala. „Odakle se znate vas dve?“

„Upoznale smo se kada nam je bilo pet godina“, rekla je Simi. „Jedine mešanke u odeljenju...“

„Simi! Ne smeš da koristiš tu reč“, upozorila ju je Ronke.

„Ma daj, naše smo. Svi su nas zvali mešankama u Lagosu.“

„U Los Anđelesu to ne sme da ti padne na pamet, osim ako ne želiš da te pošalju na kurs o rasnoj osvešćenosti.“ Izobel je milovala Simi po ruci. „Tako je lepo što mi se *alobam** vratila.“

„Odmah smo provalile jedna drugu. Znaš kako je kad vidiš još neku osobu *mešovite rase* u Lagosu.“ Simi je napadno rukama pravila znakove navoda kad je izgovorila *mešovite rase*. „Izobel je prvog dana prebila jednog dečaka. Nakon toga smo bile nerazdvojne.“

---

* Igbo sleng za najboljeg prijatelja, odnosno prijateljicu. (Prim. prev.)

„Zasluzio je“, rekla je Izobel. „Seronja mali te je nazvao polutankom. Samo sam ga pipnula.“

„Izbila si mu dva zuba“, primetila je Simi.

„Uvredio nas je. Uostalom, upalilo nam je.“ Izobel se nasmešila. „Posle toga nas više niko nije dirao.“

Ronke je pokušala da dokuči odakle je akcenat, ali nije uspela. „Mama ti je Amerikanka?“

„Ruskinja. Tata mi je radio u Moskvi, tamo su se i upoznali.“ Izobel je stavila šaku na Ronkinu ruku. Nokti su joj bili čeličnoplave boje, dugački i šiljati. „A šta je s tobom? Sve mi ispričaj.“

Ronke se igrala šalom i gledala okolo ne bi li pronašla konobara. Mrzela je da govori o sebi. „Mama mi je Engleskinja. Rodila sam se u Lagosu, ali smo se preselili ovamo kada mi je bilo jedanaest. Jeste li bacile pogled na jelovnik?“

„Ronke je najbolja zubarka u Londonu“, reče Simi. „I sjajno kuva.“

„Nije tačno.“ Ronke je priželjkivala da Simi prestane da brblja kao preterano uzbuđena osoba za odnose sa javnošću. „Ali volim da jedem. Trebalo bi da naručimo, ovde su prespori.“

Simi ju je ignorisala. „Skoro da je savršena. Jedino što ima truli ukus za muškarce.“

Ronke je stisnula vilicu i osvrtala se ka konobaru.

Izobel je pljesnula rukama i iscerila se. „I ja! Znala sam da ćemo se uklopiti. Uvek padam na loše momke.“

„Kajode nije loš momak.“ Ronke je prostrelila pogledom Simi i namestila kovrdžu.

„Divna ti je kosa“, reče Izobel. „Kako ti je tako spiralna? Je li tvoja?“

Ronke je još jednom oštro pogledala Simi, a onda se okrenula ka Izobel. „Jeste. Prava je.“

„Moja nije.“ Izobel je zabacila svoju plavu grivu na stranu.

Ma nemoj, pomislila je Ronke. Nije želela da joj se ulaguju. „Hajde da naručimo. Umirem od gladi.“

„Brzo“, reče Simi. „Nadrljale smo ako Ronke postane džangrizava od gladi. Ima da nas odalami ovim jelovnicima.“

Žena zvana nevolja

Ronke je potapšala jelovnik dok je gutala još jedan nalet nervoze. Džangrizavost od gladi je realan fenomen, baš prošle nedelje je čitala članak o tome u *Sandej tajmsu*.

„Ja izbegavam ugljene hidrate... dobro, osim vina“, reče Simi. „Uzeću riblju čorbu.“

„Bez ugljenih hidrata u *neidža* restoranu?“ Izobelin smeh bio je piskav i odzvanjao je. „Stvarno si šašava. Ja ću *amalu, ogbono* supu i mučkalicu.“

„Ja ću džolof pirinač sa piletinom“, rekla je Ronke. Nije mogla da se natera da naruči kuglice od jama pred mršavom glamuroznom Izobel. „Hoćemo li nešto za predjelo?“, dodala je, puna nade.

Izobel i Simi muljale su po hrani – bile su previše obuzete ćaskanjem o dobrim starim vremenima. Njihovo detinjstvo u Nigeriji bilo je prepuno bazena, letnjih klubova, rashladnih uređaja, vozača i služavki. Ronke se sećala svojih bučnih porodičnih okupljanja, restrikcija struje, ljute ulične hrane, pokvarenih kola i kako se igrala tapšanja sa rođacima u prašnjavom dvorištu.

Ronke ih je slušala dok je jela. Simi je nosila jednu ogromnu minđušu zbog koje je delovala kao da je ukrivo. Sa druge strane, Izobel je bila savršeno uravnotežena – zabačena ramena, uzdignuta glava, plave šiške, savršeno ravne.

Izobel je gurnula tanjir nakon tri zalogajčića. *Nemoj da bleneš*, govorila je sebi Ronke, boreći se sa porivom da nabode parče *šakija* sa njenog tanjira. Džolof joj se osrednje svideo – trebalo je da naruči jam. Hvala bogu pa će naručiti da ponese kući.

Konobar se odzvukao od televizora i dogegao se da raščisti sto. Ronke je posmatrala kako je zalupio njenim praznim tanjirom po Izobelinom i izgnječio crni jastučić *amale*. Kakvo rasipanje hrane.

Izobelin telefon je zazvonio. „Moram da krenem“, rekla je. „Stigao mi je vozač. Sklonite to, ja častim.“ Otišla je do šanka da plati račun, razmećući se dok je hodala pored glasnih muškaraca.

Jedan od njih koji je jeo *ebu* i *egusi* na tradicionalan način, odnosno rukama, zastao je, polizao prste i dobacio joj: „Pa gde si ti, bujna plavušice moja, hajde dođi da se pozdravimo, oš’?

Ronke se smrzнула. Simi je cокnula. Ali Izobel je bila nepoljuljana; namignula je i još razmetljivije hodala dok se vraćala do stola. Sagnula se da zagrli Simi, poljubila Ronke ne dotaknuvši joj obraz, a onda je otišla, a vrata su se zalupila za njom.

„*Na wa o!*“, reče Ronke.

„Takva ti je Izo“, uzdahnula je Simi.

„Ima vozača? U Londonu?“

„Tata joj je buržuj. Tipa ono, baš bogat. Bio je u vladi, ali i imao svoj *business*. Legalizovana korupcija – znaš taj tip ljudi. Moj tata mu je nekada bio advokat, ali su se posvađali. Prošla je kroz pakao, pa je on baš čuva.“

„Kakav pakao?“

„Zežnut bivši muž. Od onih što vole da te kontrolišu. Govorio joj je kako da se oblači, s kim da se viđa, kako da troši sopstveni novac. Sjebao je načisto. Pretpostavljam da je bio nasilan, ali nisam htela da guram nos.“

„To ne liči na tebe“, reče Ronke.

Simi podiže ruke kao da se buni. „Bila je na ivici suza. Nisam mogla da nastavim da je teram da mi ispriča.“

Ronke je pokušala da zamisli Izobel kako plače, ali nije mogla. „Ali izgleda tako samopouzđano, tako samouvereno, tako... vedro.“

„Ronks. Znaš već kako to ide. Svi nosimo maske. Mislim da joj je tata pomogao i spasao je od njega. Odatle Boris. Njen vozač i dečko.“

„Boris? Zezaš me?“

„Dobro, izmislila sam to. Ali ime Boris mu pristaje – ogroman je i Rus je.“ Simi je to poslednje rekla sa lošim ruskim akcentom i obe prasnuse u smeh.

„Moram da naručim hranu da ponesem za Bu“, reče Ronke. „Nešto se baš zakačila sa Didjeom. Idem posle do nje. Hajde sa mnom, biće zabavno.“

„Neka. Čule smo se jutros, u fazonu je *jadna ja, sve moram sama*.“

Ronke je uspela da zadobije konobarevu pažnju i izdiktira mu naruđbinu. „Džolof pirinač sa pilećim paprikašem, bez čilija. Džolof pirinač sa govedinom. Kuglice od jama i morski plodovi sa okrom, dosta ljuto da bude, ako može, hala. Goveđa *suja*, pileća *suja*. Dve porcije *doda*. *Moin-moin*, ako može. E, da, i jedan riblji specijal.“

Žena zvana nevolja

„I jedan espresso.“ Simi mu uputi jedan od svojih blistavih osmeha. Umalo da joj nije uzvratio, ali obuzdao se i ponovo se narogušio.

„Nego, šta ima novo?“ upita je Simi. „Šta radi Kajode?“

„Moj truli dečko?“ Ronke suzi pogled. „Ne mogu da verujem da si to rekla nekom koga ne poznajem.“

„Opusti se. Izo je naša. Kapira ona.“

„E pa Kajode je dobro. Sutra idemo da vidimo jedan stan u Klapamu.“ Ronke je čekala na ovo, pažljivo je izgovarala to ravnim glasom, i ubacila informaciju kao da neobavezno ćaskaju.

Simi je progutala mamac. „Šta? Tražite stan? Zajedno?“

Ronke je želela da ostane ravnodušna, ali bilo je previše uzbudljivo. „Znam. I to je bila *njegova* ideja. Sinoć smo sate proveli razgledajući na internetu, a onda je *on* pozvao agenta da zakaže obilazak. Zamišljam već batik zavese, gomile pletenih korpi, drvene podove kao kod Bu – i zvečku.“

„Kakvu zvečku?“

„Mačku. Mislila sam na mačku.“ Ronke pocrvene. „Ali da, želim decu. Niste samo Bu i ti one kojima je dozvoljen život iz bajke.“

„Naravno da nismo. Ali, daj, Ronks. Pričamo o Kajodeu! Taj ne može da te ispoštuje ni za vikend u Parizu.“

Ronke je trepnula ka plafonu sa kog se gulila farba. To je jedna od mana kada prijateljima pričaš sve – tako saznaju sve. Da, Kajode ju je ostavio na železničkoj stanici kao paćenicu da gleda kako voz odlazi bez njih. Da, raspala se po šavovima. Ali, ako je Ronke mogla da pređe preko toga, zašto ne bi i Simi? „Nije samo on bio kriv zbog toga“, rekla je. „Znam da se nije fino poneo. Ali sada nam lepo ide. Zar ne možeš prosto da se pretvaraš da ti je drago zbog mene?“

„Izvini. Želim samo da budeš srećna. Hajdemo iz početka. Daj da vidim taj stan.“ Primakla je stolicu bliže njenoj. „Molim te.“

Ronke je lupnula po telefonu kratkim nelakiranim noktom. „Ima dosta posla da se odradi na njemu, ali to mi je okej, možda je čak i bolje. Kao prazno platno. Ja bih mogla da se preselim kod njega dok majstori rade na ovom stanu. Mislila sam da ga sredimo da bude malo otvoreniji.“ Lupkala je po telefonu i prolazila kroz slike. „Ima dvorište okrenuto ka

jugu, možemo da imamo brda saksija sa cvećem. Negde je na maksimumu onog što možemo da priuštimo, i nećemo ga dobiti, ali...“

„Baš mi se sviđa“, reče Simi. „Možeš kao oni iz emisije, da razvališ sve zidove i natrpaš sve jastučićima.“

Ronke se nasmejala. I jeste bila opsednuta jastučićima. U svom stančiću imala ih je dvadeset šest. Kajode ih je jednom prebrojao. Sve u sličnim nijansama krem i srebrne. Sa kićankama. Šljokicama. Krznenim lopticama. I jedan posebni i sa kićankama, i sa šljokicama *i sa krznenim lopticama*.

Kajode ju je prozvao luda jastučarka. Ali na fin način. On joj je kupio taj posebni jastučić. Bio je to jedini koji ne bi završio na podu kad dođe vreme za krevet.

Simi je ćaskala s njom o kućama i majstorima dok Ronke nije dobila hranu koju je naručila. „Pozdravi mi Martina“, rekla je Ronke dok je vezivala šal oko vrata. Dok su odlazile, glasni muškarci za stolom nisu ih ispratili gadnim komentarima. Simi je uskočila u *Uber* koji joj je stigao, a Ronke, ruku punih hrane, uputila se ka metrou. Nadala se da će Bu malo pozitivnije dočekati njenu vest.